

PERSONALITATEA COPIILOR

Cum să modelăm un caracter frumos educând prin joc

Termenul „caracter” provine dintr-un cuvânt grecesc, care înseamnă ”să gravăm sau să zgâriem pentru a lăsa o impresie permanentă”. Oamenii nu se nasc cu caracter; acesta este rezultatul alegerii, formării și practicării deliberate a unor atitudini în comportament, până când valorile care guvernează acțiunile noastre pătrund în subconștientul nostru. Trăsăturile de caracter nu apar la întâmplare. Formarea caracterului fiecărui om are loc în perioada copilăriei, iar rolul principal în educarea trăsăturilor de caracter în primii ani de viață, îi revine familiei. Părinții sunt primii care trebuie și pot să asigure modelarea adecvată a trăsăturilor de caracter pentru copii.

Caracterul se dezvoltă din primii ani și continuă să se modeleze pe toată durata vieții omului. În primii doi până la trei ani începe clădirea minuțioasă a primelor trăsături de caracter ale copilului, prin modelul de comportament pe care îl au părinții și alte persoane semnificative din viața acestuia. După intrarea în colectivitate, mediul grădiniței este cel care își pune amprenta în educarea caracterului copilului. De aceea, grădinița trebuie să-i ofere copilului mediul propice pentru formarea trăsăturilor de caracter pozitive, acele trăsături care formează o conduită adecvată în orice situație socială. Școala este cea responsabilă să transmită pe lângă cunoștințele teoretice, care sunt valorile umane de bază: prietenia, respectul, cinstea, bunătatea, generozitatea, iubirea de semeni, modestia, curajul, egalitatea etc.

Copiii trebuie să aibă posibilitatea, de timpuriu să-și dezvolte trăsături de caracter valoroase. Înzestrarea copiilor cu principii și valori care să-i pregătească pentru o viață armonioasă și echilibrată alături de semeni, poate fi o contribuție inestimabilă pe care un dascăl o poate aduce societății.

Trăsăturile pozitive de caracter se dezvoltă prin interacțiunea dintre influențele familiei, școlii și comunității în care crește copilul. Astfel, părinți, educatori, profesori, toți suntem chemați să formăm caractere frumoase copiilor care ne sunt încredințați să îi creștem, să îi educăm în mod armonios și să îi modelăm.

În unele școli, educarea caracterului este o parte a curriculumului, alături de citire, scriere și matematică. Școlile trebuie să insufle valorile integrității, respectului, responsabilității, corectitudinii, onestității și cetățeniei elevilor lor pentru a consolida structura socială a școlii și a comunității.

Într-o zi de școală deja aglomerată, găsirea timpului pentru educarea caracterului poate fi o provocare. Fiecare școală ar trebui să stabilească un ton de respect, onestitate și bunătate autentică pentru toți elevii. Fie că le place sau nu, profesorii sunt modele de rol pentru elevi și pot oferi exemple de caracter bun în fiecare zi în clasă.

Totuși, educarea caracterului în mediul școlar se poate realiza și proactiv prin activități planificate în cadrul clasei. Aceste activități de învățare vor încuraja elevii să dezvolte și să adopte principii de viață și comportamente etice de calitate care vor dura mult dincolo de contextul clasei. Iată o modalitate de a planifica educarea unor trăsături de caracter în clasă:

- Cel mai eficient mod de a modela caracterul copiilor este concentrându-ne pe rând, asupra câte unei trăsături de caracter, dedicând o lecție separat pentru fiecare trăsătură pe care dorim să le-o formăm copiilor.
- Experimentele sau demonstrațiile cu obiecte concrete constituie exemple puternice care rămân întipărite în mintea copiilor, putând înțelege natura, importanța și beneficiile unei trăsături de caracter.

- Prin jocuri distractive care au scopul de a face legătura dintre fiecare trăsătură și situațiile zilnice, copiii pot descoperi cum să o aplice și să-i culeagă roadele pe termen îndelungat.

Fișă de lucru pentru cadrele didactice

Pentru a fi de un real folos, este important să începeți programul de educare a caracterului copiilor prin consultarea opiniei și dorințelor părinților. Pentru acest lucru, se poate folosi un scurt chestionar asemănător cu cel de mai jos:

CHESTIONAR pentru PĂRINȚI

1. Ce trăsături de caracter ați dori să-și dezvolte copilul d-voastră în perioada următoare? Alegeți cele mai importante 10 trăsături de caracter.

Ascultare	Bunăvoință	Ordine
Punctualitate	Hotărâre	Sensibilitate
Flexibilitate	Respect	Credință
Prudență	Compașiune	Onoare
Blândețe	Iertare	Sinceritate
Generozitate	Responsabilitate	Curaj
Răbdare	Conștiinciozitate	Perseverență
Bunătate	Inițiativă	Toleranță
Hărnicie	Rezistență	Umor
Recunoștință	Creativitate	Modestie

2. Dați exemple de modalități prin care stimulați dezvoltarea acestor trăsături la copilul dumneavoastră acasă.

.....

.....

Este foarte importantă o strânsă colaborare între educatori și părinți. Astfel, programul de educare a caracterului va avea succes cu adevărat. După stabilirea listei de trăsături de caracter pe care doriți să le abordați prin activități de joc, anunțați familiile că fiecare săptămână a programului va fi dedicată unei trăsături și pe lângă activitățile derulate la școală, pot și ei să consolideze prin activități de familie formarea acelei trăsături a caracterului copilului.

Chiar dacă se spune că ”cei 7 ani de acasă” formează caracterul copilului iar școala are menirea de a-l învăța ”carte”, să nu uităm că stă în puterea educatorilor de a fertiliza terenul pe care se vor sădi trăsături de caracter

valoroase, pe care se vor clădi caractere puternice pentru a crea o lume mai bună.

În următoarele materiale, voi exemplifica educarea unor trăsături de caracter prin jocuri și experimente cu diverse materiale.

Material realizat de psiholog Bojin Emese Roberta, prin consultarea următoarelor surse:

<https://scoalapentruparinti.ro/2019/06/03/formarea-caracterului-inca-din-copilarie/>

<https://babymat.eu/construirea-caracterului-copilului-viitor-om/>

<https://blog.schoolspecialty.com/strategies-for-building-childs-character/>

<https://resilienteducator.com/classroom-resources/7-tips-for-building-character-in-schools-and-students/>